

Andorra

Jaume Bartumeu considera que ha arribat el moment d'explicar als ciutadans qui està bloquejant l'acció política andorrana.

L'hora de marcar perfil

Els socialdemòcrates es preparen per afrontar l'any que els separa de les eleccions anticipades. L'Executiu de Jaume Bartumeu no gaudeix de l'estabilitat parlamentària suficient per esgotar la legislatura, però sí de la llibertat per demostrar que són els altres els qui bloquegen l'acció política

Text: M. d'E.

Un cop constatat el bloqueig polític i el més que probable rebuig del primer pressupost del primer Govern d'esquerres de la història del Principat d'Andorra, els socialdemòcrates es preparen per afrontar l'any que els separa de les eleccions anticipades. L'Executiu de Jaume Bartumeu no gaudeix de l'estabilitat parlamentària suficient per esgotar la legislatura ni per tirar endavant la major part del seu programa, però sí de la independència necessària per marcar perfil i intentar demostrar que són els altres els qui bloquegen l'acció política.

El Govern està disposat a funcionar amb el pressupost de l'any passat prorrogat fins que es vegi obligat a convocar eleccions d'aquí a un any. La qüestió principal és saber quina és la millor manera de passar aquest any. El plat fort

El trencament definitiu entre el PS i CR posa punt final a un serial interminable de negociacions que ha estat del tot estèril

dels pròxims mesos serà la reforma fiscal, és a dir, l'aprovació de les lleis dels impostos de societats, activitats econòmiques, renda dels no residents i IVA. Amb aquests textos Andorra pretén ordenar i racionalitzar el caòtic conjunt de tributs indirectes existent fins ara i dotar-se d'un sistema d'imposició directa que li permeti aixecar la doble imposició amb què la resta dels països, especialment Espanya i França, castiguen el Principat per la seva antiga condició de paradís fiscal.

LA REFORMA FISCAL

L'aprovació de les lleis fiscals no hauria de suposar cap problema per als socialdemòcrates. El principal partit de l'oposició, Coalició Reformista (CR), coincideix en les línies generals amb el PS en aquesta qüestió i els seus líders han dit i repetit que no posaran pals a les rodes a la reforma. Però, amb la dreta andorrana, mai no se sap. D'entrada, els reformistes van anunciar fa una setmana que presentarien textos alternatius als que el Govern ja ha entrat a tràmit parlamentari. A més, no seria del tot estrany que els sectors

No seria estrany que els sectors més dretans del Partit Liberal, que van governar durant 14 anys, ara intentin dinamitar la reforma fiscal

Les mesures que poden ajudar el PS a marcar perfil són les de caràcter social: regulació del dret de vaga, llibertat sindical o assegurança d'atur

més dretans del Partit Liberal –principal component de CR– que van governar durant més de 14 anys i que van ser incapaces de tirar endavant la reforma fiscal ara intentessin dinamitar-la.

Però la reforma tributària no deixa de ser un assumpte que preocupa relativament poc al carrer. És una qüestió d'Estat, que condicionarà el futur del país, però que no tindrà una afectació directa en la vida dels ciutadans, i menys durant l'any escàs que li queda a aquesta legislatura. És per això que la voluntat dels socialdemòcrates és aplicar el seu programa en la mesura del possible per intentar convèncer els ciutadans que el poder no els ha canviat i que continuen propugnant una Andorra diferent de la dels tres lustres de governs liberals. Un article de Jaume Bartumeu publicat a *El Periòdic d'Andorra* la setmana passada apuntava la línia que vol seguir el Govern: el PS desplegarà el seu programa de reformes socials i econòmiques i, si els projectes de llei s'estavellen amb el bloqueig dels conservadors a la Casa de la Vall, seran ells qui ho hagin d'explicar als ciutadans.

UN TEMA PENDENT

■ En les últimes setmanes diverses veus entre les files socialdemòcrates han insistit en la necessitat de complir un dels compromisos electorals del PS: la creació d'una Secretaria d'Estat d'Igualtat que impulsi la Llei per la igualtat efectiva. La primera a tornar a posar l'assumpte damunt la taula va ser la cònsol major (alcaldessa) d'Andorra la Vella, Rosa Ferrer, una de les veus més significades dins el partit per bé que allunyada de l'aparell. Dies després, l'expresidenta del PS i destacada membre del corrent intern Esquerra Socialista, Mariona González, s'afegia a la petició de Ferrer. Alguns han volgut llegir en aquestes actituds l'expressió del malestar de certs sectors socialdemòcrates amb la línia que segueixen el partit i el Govern, però el fet és que la reclamació s'ajusta escrupolosament al programa electoral i va en la línia que sembla que vol adoptar l'Executiu de Jaume Bartumeu: la de proposar i demostrar a la ciutadania que el PS vol implementar el seu programa tot i la intransigència dels grups de l'oposició.

Les mesures que més poden ajudar el PS a marcar perfil i a evidenciar la voluntat de canvi són les que tenen un marcat caràcter social: la instauració d'una assegurança d'atur vehiculada a través del sistema de seguretat social, la modificació de la Llei de llibertat sindical, la regulació del dret de vaga –previst a la Constitució, però mai desenvolupat–, la supressió de l'acomiadament lliure o la modificació de les proves mèdiques a què se sotmet els immigrants i fins ara contràries a les disposicions de l'OMS.

La majoria d'aquestes reformes impliquen canvis legislatius i és quasi segur que no prosperarien, però intentar impulsar-les servirà al PS per posar l'oposició contra les cordes. Certament, no serà fàcil per als reformistes, que aspiren a ser un partit de centredreta modern i europeista, explicar per què giren l'esquena a la problemàtica creixent de l'atur. Tampoc no serà senzill per a Andorra pel Canvi, el tercer grup de la Cambra, argumentar un hipotètic rebuig a la modificació de la llei sindical i la regulació del dret de vaga quan aquests dos elements figuraven al seu programa electoral. ©